

Nycirkusnoden – ett resurscentrum för pedagogisk utveckling **Konferens/inspirationsdag 27:e april 2017**

Nycirkus och Nycirkus för funktionsvarierade

Konferens på K, Järfälla

Nycirkusnoden drivs av Järfälla kulturskola och har under några år nu arbetat med att sätta fokus på det pedagogiska arbetet inom nycirkus, genom workshops och nätverksträffar. Denna träff är ett led i detta, där vi vidgat målgruppen från de som redan arbetar med nycirkus till att även inkludera de som är nyfikna, eller rent av står i uppstartsfasen.

Nedan är mina anteckningar från dagen, skrivna med lätt hand utifrån programmet för dagen. De är tänkta som en översikt och en påminnelse om teman som berördes, samt möjligen som en inspirationstext för de som missade dagen. Sist i dokumentet ligger de tankar och idéer som deltagarna själva förde fram, som avslutning på dagen, vad som händer framöver och vad som borde hända framöver, missa inte det!

*Eventuella felaktigheter och missförstånd är mina.
Väl mött*

*//Ulf Rönnell
Projektledare Nycirkusnoden*

Öppning av konferensen: Ulf Rönnell & Jessica Christensen

Järfällas kulturchef Jessica Christensen hälsade välkomna!

Undertecknad presenterade kort Nycirkusnoden, främst dess fokus: pedagogiken, och vad som kan stödja den. Arbete med de som arbetar med barnen, inte arbete med barnen själva.

Flera olika spänningsfält har varit i fokus när jag planerat denna dag, spänningsfält som denna verksamhet i stort bör förhålla sig till:

Kommunalt – privat
amatör/hobby – professionell/profession
mål – medel
bredd – spets
enskilda satsningar – strukturella satsningar
lyssna – samtala
teori – praktik

Torbjörn Neiman

En regional samverkansmodell

Ett landstingsprojekt

Idag svårt att korsa över kommungränser, något alla förlorar på. T.ex. kan vuxna bo i en kommun och arbeta i en annan, eller så vill barnen kunna träna, gå kurs i en annan kommun än där de bor. Stockholm inkluderar 26 kommuner, stora och små, täta och glesa. Jmf idrott, där sporter med få utövare är svåra att underhålla för den enskilda kommunen. Eller sporter som kanske kräver speciella lokaler, miljöer (skidor, motor etc). I de sammanhangen finns redan försök till samarbete.

Låta olika kommuners styrka i ämnesinnehåll vara en tillgång för alla. Även gränsöverskridande ämnen, eller fördjupning.

De som åker till andra kommuner redan nu, eller bor i en kommun och går i skolan i en annan, eller har föräldrar i olika kommuner. Dessa barn och unga utgör omkring 100 000 personer. Lägg därtill arbete för barn och unga med mer omfattande funktionsnedsättningar/variationer, som skulle vinna mycket på kommunöverskridande samarbete.

Modellen skulle innebära kostnadstäckande ersättning mellan kommuner, inte föreningar eller enskilda. Detta landstingsprojekt innebär professionalisering, inte bara nätverkande. Hela modellen bygger på frivillighet, kommunen deltar på de sätt som kommunen vill och ser poänger med! Tidigare har försök gjorts med gemensamt ägande, detta är mycket komplicerat. Denna modell har istället sin parallell i Sollentunas R-arena, som Sollentuna kommun äger och andra betalar för att nyttja. I nuläget är omkring 40 % av brukarna från andra kommuner.

En framtida fråga är förstas den politiskt känsliga frågan om att få kommunerna att ekonomiskt närma sig varandra med avgifter etc.

Viktigt är att detta fångar vad som är intressant och relevant för unga. Med stöd av Arvsfonden ska detta undersökas genom ett projekt där unga kommunicera med unga kring frågan: "hur är det när det är som bäst?" Detta drar igång om några veckor.

En privat cirkusskola som har ett uppdrag från en kommun inkluderas i denna modell, men eftersom modellen riktar sig kommuner så täcks bara det som kommuner betalar för. Helt privata projekt står alltså utanför.

Kristoffer Sylwan

Cirkus, för alla

Le Fou

Artist som startade cirkusskola i Sickla 1999. Circus Le Fou är ett aktieföretag, Le Fou cirkusskola är en ideell förening. AB:t äger lokalen, föreningen hyr in sig via kulturavtal med Nacka kommun. Det innebär många olika saker, tex. ersättning efter antal elever, vilket kan försvåra längre perspektiv. I Strängnäs däremot, där Le Fou ock så driver cirkusskola, arbetar man med en fast budget årsvis. Dvs. två olika typer av upplägg.

Le Fou strävar efter att träna i andra lokaler än gymnastiksal, för att även psykologiskt distansera sig från idrotten, för att t.ex. appellera till de som vantrivts i idrottsvärlden. Egen lokal är dyrt och omständligt men har fördelar med egen säkerhet och bra fästpunkter etc. Fästen för romerska ringar är tex ibland slarvigt säkrade, men även cirkusmaterial kan vara slarvigt hanterat. Le Fou arbetar aktivt med säkerhet över hela området, material, salar, kunskap etc.

Privat verksamhet genom kommunal modell

Le Fou har redan nu elever från andra kommuner än Nacka. Dock utan ersättning från kommunen för detta. Olika modeller har testats, där platserna i första hand tilldelas Nacka-bor, eller olika prissättning. Nu sätter Le Fou sina egna priser, men får ersättning för Nackaeleverna. Ny modell för kommunen är dock på väg, där saker kommer ändras igen, där Nacka-eleverna anmäler sig och betalar till kommunen och Le Fou får då ersättningen från kommunen. Utsocknes hamnar då igen i ett särskilt fack.

Detta påverkar pedagogerna, att ha en rörlig budget. Inga fasta anställningar. Lärare och lokal äter alla pengar, och administrationen får klämmas in. För att underlätta i detta finns en tydligt genomarbetad struktur kring läroplan och pedagogik som pedagogerna kliver in i.

Cirkus idag

Cirkus – för alla! Cirkus är mycket. Alla kan göra något, från kasta jongleringsduk, till fall högt uppe i tyget. Viktigt att fånga in hela detta spektrum.

1999 skrevs att nycirkusen inte kunde växa mer (!). Nycirkus är kanske ett utdaterat begrepp, men efter svår period på 90-talet, är nu nycirkus etablerat som konstform. ”En kulturell träningsform”. Vissa krockar med idrott, där idrotten är starkt och ibland mycket tveksam till att släppa in kultur. Men samtidigt är ofta idrott och kultur ett begreppsmässigt par, så ljusning finns nog.

Både privat och kommunalt kommer även i framtiden behövas! De privata, nycirkusen var mycket av en protest tidigare, där man ville bryta upp och skapa nytt. Även framöver behövs båda för balansen.

Clara Norman

Cirkör ♥ Botkyrka

Kulturell allemansrätt

Skådespelare i grunden, via arbete med fortbildning tillsammans med Tilde Björfors på 90-talet, in i Cirkus Cirkör nu. Cirkör har rört sig från en lokal i Medborgarhuset, som satte en begränsning för vidare växt eftersom Stockholm stad var ointresserade av att stötta detta, till Botkyrka kommun. Cirkus Cirkör letade ny samarbetspartner och Botkyrka kommun hade planer på ett upplevelsecentrum i ett industriområde – ett samarbete föddes. 2016 omfattar Cirkus Cirkör många olika typer av verksamhet från undervisning forskning till artisteri etc. Aktiebolaget driver det konstnärliga. Förening driver det pedagogiska.

Avtalet med kommunen är specificerat i aktiviteter, med prislappar. Cirkör kan då inte fritt flytta runt pengar, däremot kan omflytt av pengar ske i samförstånd med kommunen. Begränsningen gör att ett samarbete krävs, och prislappen ger en gemensam förståelse för vad som är möjligt.

Kulturella allemansrätten: Kommunen har ett avtal med sina medborgare där alla ska ha mött kultur i olika former. För cirkus del har detta inneburit t.ex. cirkusmatte, men även studiebesök där alla olika professioner bakom cirkusen presenteras – och förstås cirkusträning. Viktigt att länka åt olika håll, alltså även åt andra yrken, så som administratörer, chefer, scenografer etc. För vissa ungdomar är polis och fritidspersonal de enda yrkena de mött som är åtråvärda. Att presentera allt som rymms på Cirkör är ett enkelt sätt att vidga vyn.

Åtta gånger per år ges Chilla med Cirkör, ett öppet hus där alla fritt får komma in och träna. Aktivt arbete med att nå de som inte är där så ofta tex. Botkyrkabor. Nu är ca 50 % från Botkyrka på dessa Chilla med Cirkör. Den målgruppen verkar svår att få till regelbundna träningar, alternativ med drop-in verkar bättre.

Samarbete med Subtopia. Gemensamt cirkusläger där splittringen i Botkyrka blev tydlig: ett barn hade en full matlåda, och ett annat knappt en bit bröd. Höstlovskursen därpå kunde Cirkör och Subtopia genom arbete med finansiärer erbjuda gratis lunch! Cirkör har även differentierade priser, där kommunens elevers avgifter subventioneras.

Prova-på/mingel/kaffe

Cirkusmaterial introducerades av pedagoger från Järfälla. Idén är att alla som arbetar med eller funderar på att arbeta med cirkus bör ha mött det specifika material som detta innebär. Detta pass erbjöds jonglering: bollar, käglor, ringar, flowersticks, diabolo, dukar, tallrikar.

Janne Norman ***Cirkus Normal***

Cirkus Normal

Ordförande och konstnärlig ledare för Cirkus Normal. Kommer från Commedia Del Arte, via skådespeleriet in i cirkusen. Klev in på medborgarhuset när Cirkus Cirkör flyttade ut till Alby. Startade med de barn som inte ville åka ut till Alby för att träna cirkus. Förening och AB. Event och sådant genom AB, kurser och bidrag genom föreningen. Ligger under Aktiv ungdom varigenom statlig ersättning ges på mycket blygsamma nivåer per barn och pass. Merparten betalar alltså föräldrar för. Den stora kostnaden är löner.

Arbetar i Stockholm och i Danderyd, i gymnastiksalar. Genom avtal med Stockholm stad är dessa lokaler hyresfria. Tidigare hölls materialet i bil och kördes runt, nu finns viss förvaringsmöjlighet.

Vad är cirkus? Varför cirkuskurser?

Det är en konstform som vi för vidare. Barnen ska kunna stå lugnt och berätta en berättelse. Hos Cirkus Normal får de först grundträning sedan väljer barnen inriktning. Helst så många som fyra lärare på en grupp om 20 elever, men iaf. tre. Under hösten teknikträning sedan lärs en rutin in och under våren sätts en föreställning samman.

Inspirerat av Commedia Del Arte har Janne skrivit ett antal cirkuspjäser som erbjuder olika utmaningar. "Clownerna" för de yngsta, sedan "Stranden" för de lite äldre osv.

Professionell kontext

Under våruppspelet görs föreställningar i professionell miljö, med tekniker, scen etc. Alla ska få göra sin föreställning med professionella förutsättningar, med stor publik, för att på allvar känna av om detta är något för mig. Betoningen av konstform är viktig. Även för de små. Men lustfyllt arbete med konstformen – inte bara lek. Med bakgrunden i commedia rör sig Janne mellan olika scenkonstformer och berättartekniker.

En föreställningsgrupp finns och har nu arbetet med en föreställning som heter ”Uppehållstillståndet”, om att vara en ensamkommande flykting. Samarbetar med Stockholms kulturfestival sedan flera år. I år är temat för festivalen Indien, och Cirkus Normal gör då en föreställning kallad ”Bomull” som berör tunga teman kring detta.

Ett samarbete med Bragehallen på Skansen finns sedan många år. Janne Norman ansvarar och plockar ut de elever som vill och klarar av att delta i detta mer ambitiösa projekt, med 36 föreställningar under våren. Inte samma sak som Cirkus Normal men tydlig koppling genom Janne och överlappandet av elever. Genom att hitta möjligheter till föreställningar och riktiga scener att uppträda på kan man även engagera de äldre ungdomar som annars kan vara flyktiga och svåra att binda till verksamhet.

Pedagoger

Mycket svårt att få en kontinuitet i pedagogerna. Få utbildade (formellt sett är ingen utbildad). Anställningsformen (timanställning) försvårar också för kontinuiteten. Hur arbeta fram en nationell utbildning för att säkerställa fortsatt tillväxt? Nu använder sig Cirkus Normal av en blandning av erfarna pedagoger och gymnasieelever, som huvudlärare och assistenter. Använder studenter från DOCH som pedagoger, under den tid de går där. Detta framförallt för de lite äldre eleverna som inte bara tål pedagogbyten utan även kan uppskatta och berikas av detta.

Kapacitet och kunskap för att utbilda nya pedagoger finns! Men organisationen saknas.
Riksorganisation?

[Clara Norman (Cirkus Cirkör) kommenterar: En undersökning har gjorts över vad pedagoger och skolor behöver. Nästan alla önskar mer pedagogisk kunskap. Nu ligger ett stort Erasmus-projekt som ska söka svar på detta.]

Lillemor Strand Bandmann

Cirkus som scenkonst – att se och uppleva

Under presentationen visades klipp från ”Trupp Trunk”, ”Kapsel”, ”Hairy Tales”, Linn Holms Cyr Wheel och ”Marmelad”.

Ett minne

Lillemor arrangerade en mimföreställning. Publiken bestod till del av nyanlända flyktingar. En liten flicka som inte pratade svenska, tog till sig föreställningen då det fysiska och fantasin var språket.

Cirkuskonsulent för konst

Cirkuskonsulent hos DIS, Dans i Stockholms stad och län. Uppdraget är att verka för att barn och unga ska möta cirkus. Coacha lärare, samordnare, artister. Förmedla föreställningar till skolor. Erbjuder cirkusföreställningar genom Nätverket DANSISTAN.

Skolor vill ofta ha in pedagogiska föreställningar som ligger i linje med läroplaner. Men glöm inte konstformen! Undersöka – utmana – processer. När man startar cirkus: glöm inte bort att det är en konstform! Anamma cirkusen. Så att lärare och vuxna kan hjälpa elever in i scenkonsten cirkus. Se och prova på! Upplev! Andra inriktningar, från sport till estetiska traditioner som musik eller teater, har många referenser i samhället. Vi måste hjälpa barnen till detta i fallet cirkus.

Vi måste andas cirkus.

Ett exempel är Nycirkus Öst, där en kommun har anställt två cirkusartister, samt arrangerar en internationell cirkusfestival i höst!

Föreställning: Jonathan Morell

Cyr Wheel-akt

För att understryka det flera gånger påpekade att det är en konstform fick vi njuta av ett fantastiskt framträdande av Jonathan Morell!

Ann Blomqvist Estevez

Vägen till funkisbarn och unga i Järfälla

Tillgänglighet

Verksamhetsledare i Järfälla kulturskola. Om tillgänglighet. Vi vet så lite om de barn vi möter. Varför kommer de till oss? Vad förväntar de sig? Om kommunikation: när föräldrar till funktionsnedsatta barn inte känner till vårt utbud, då har vi ett problem.

Nycirkus fyller en viktig funktion, vid sidan av teater, dans, musik och annat. Alla kan hitta något, balans, kroppskontroll, samarbete etc. Men för att alla ska kunna hitta till nycirkusen måste de förstås känna till den, samt kunna ta sig till den. Är vi en tillgänglig kulturskola? Vilka brister och hinder finns? I dialoger i arbetskollegiet konstaterades att många saker saknades. T.ex. lättläst information, skyltar etc.

Tillgänglighet är en förutsättning i nycirkusämnet.

Särskilda grupper

Tidigt efter introducerandet av nycirkusämnet började Järfälla söka sig till målgruppen funktionsnedsatta. Mer fokus på individens möjligheter, personlighet. Mycket mindre grupper än de vanliga. Dock svårt att nå målgruppen, ingen samlad information om de individer de handlar om, var de finns. Mycket nätverkande, telefonsamtal, uppsökande workshops ledde fram till att en kurs startade hösten 2012.

Nu finns tre grupper för funktionsnedsatta. Dock ska poängteras att även i de andra ”vanliga” grupperna finns barn med särskilda behov, som i andra sammanhang kanske skulle ha placerats i särskilda grupper. Grupper för funktionsnedsatta är i riskzonen av ekonomiska skäl då de tenderar vara mindre etc. En samarbetspartner utanför kulturskolan saknas även.

Mod, ekonomi och framförhållning

Det är så mycket vi inte vet om varandra, kollegor, elever etc. Alla har vi våra särskilda behov, tankar och farhågor.

När vi startade hade vi några individer med god kompetens, och en stor portion mod. Ett diskret tillskott till ekonomin fanns i början. Sedan har det varit viktigt att arbeta upp den långsiktiga tryggheten. Svårt att få små grupper att gå runt, så extra tillskott måste till. Nu är det sedan några år etablerad genom extra medel från kulturförvaltningen.

Denna typ av verksamhet kräver framförhållning och samarbete.

Vesna Stansic

Nycirkus – en förenande konstform för dagens unga

Kameran riktad mot publiken

Samordnande för skapande skola och kulturproducent i Vallentuna. Medproducent på teater Pygmé. Om man riktar kameran mot publiken istället för scenen. Vad skulle vi se? Ett stort urval av miner, uttryck, någon sover, någon är helt med. På en konsert kanske hälften upplever en sak, andra hälften något annat. På en cirkusföreställning skulle publiken nog vara mer homogen – glädje, förväntan, spänning.

Från utbildning på Balkan har Vesna många hundra års teatertradition men knapphändigt med aktuell barnkultur. Väl i Sverige drabbades hon av den svenska barnkulturen. ”Nycirkus är den mest förenande scenkonsten som tilltalar unga människor av idag”.

”Mina barn står på scenen. Jag älskar dem och allt de gör. Men en sak får de inte göra: gammal konst.”

Att introducera och sprida nycirkus

”Jag tänker inte lokalt med tunnelseende. Jag förenar alla de världar som utgör mitt liv, från Aristoteles till att vara basketcoach. Nycirkus är en stark förenande kraft! ”

”Kulturombuden är en väsentlig del, i mitt arbete. Tre skapande skola-projekt per läsår per elev!”

”Dans och teater och musik finns överallt. Men nycirkus finns inte på ett organiserat sätt. Detta trots att det är en konstform som lockar många många ungdomar.”

”Min vision är att Vallentuna ska bli centrum för nycirkus i Stockholms Norrort! I fyra års tid har jag vant publiken i Vallentuna med nycirkusföreställningar. Från föreställningar för små små barn till föreställningar riktade till vuxna. Även internationella gästspel. Mitt strategiska arbete är att boka och sprida nycirkus för alla olika åldrar. Både med gästspel och genom former som skapande skola. Skolan ligger mycket nära Vallentuna teater. Den kopplingen borde användas. Kanske med en cirkusutbildning? Vi måste skapa förutsättningar för detta. Hur kan vi möta ungdomars behov/önskemål om nycirkus?”

”Mitt mål är att ge fler barn och unga kontakt med nycirkus. I samarbete med norra Stockholm kan vi skapa en region där nycirkus finns ständigt tillgängligt. Även i arbetet med nyanlända är det ett bra verktyg.”

”Varför är svensk barnkultur den bästa? För att den svenska barnkulturen utgår från barnens perspektiv! Sätt upp kameran mot publiken, och utgå från deras perspektiv!”

Prova-på/mingel/kaffe

Denna gång introducerades luftakrobatik: trapets och tyg, samt balans: rola bola och enhjuling.

Oskar Löfkvist

Att möta olika – ett uppmärksam ledarskap i funktionsskiljda grupper

Pedagogisk koordinator

Skriver lärarhandledningar och hjälper till med planering av svårare och speciella pedagogiska projekt, t.ex. cirkusmatematik. Arbetar även med gruppen funktionsskiljda.

Prova-på-verksamhet (att i korta möten ge alla individer känslan av att ha lyckats) samt återkommande kursverksamhet. Två olika sorters kursarbeten: dels *terminskurser* med regelbunden verksamhet; egen lokal, egen planering, vi samlar gruppen, deltagarna betalar en avgift, vi väljer innehåll efter deltagarnas behov. Dels *pedagogiska program* med få träningstillfällen; besöker en mottagare, samarbetar kring planeringen, gruppen samlas av någon annan, organisationen beställer och betalar, innehållet skraddarsys.

Vad är funktionsskiljda i ett cirkusperspektiv?

Jmf bild på Nuri och Jesper, den ena sittande i en knut i tyget med en diabolo i handen, den andra på scen med motorsågar snurrandes. Eftersom det finns folk som kan stå på en hand eller jonglera med 9 objekt eller göra tredubbla volter (och därmed är tämligen speciella i sin funktionalitet) måste idén om funktionsskillnad tänkas om lite. Den som kan jonglera med 9 objekt kan inte slå trippla volter etc.

Pedagogiken och grupperna

Cirkus Cirkör är ett föreställningsproducerande kompani. Nu inne i en trilogi om flyktingar, gränser och migration. Arbetet med detta sker i lokalen intill, att få detta arbete att läcka in i det pedagogiska arbetet med barn med funktionsskillnader är en stor motivation.

T.ex. i föreställningen *Boarders* användes färglada tygbylten och plastdunkar. Detta lekte och experimenterade även vi med. Jonglera med dunkar, trumma på dem. Använda tygbyltena till kurragömma eller brottas med. Lakan kan bli ett hav etc.

Blandat i gruppen fanns både de med stora koncentrationssvårigheter och de med mer fysiska begränsningar. Vissa i gruppen var mycket kreativa och snabbtänkta, men dåliga på att kommunicera, med kollegor eller åskådare. Den dåliga kommunikationen skapar frustration. Då kanske träningen kan vara att låta en entré eller sorti ta tid, eller gå in och bara visa *en* sak.

En annan grupp hade andra svårigheter. De låste sig vid en teknisk svårighet och ville inte testa något annat. Det är lätt att fokusera på den tekniska utmaningen i instruktionen ("håll såhär, gör såhär" etc) istället för att arbeta med grundproblemet, att kunna ta sig vidare. Vi som vuxna är så vana vid att lyckas att vi blir taggade av ett misslyckande. Ett litet barn förväntar sig ett misslyckande. Att bara lära sig av sina lyckade försök blir begränsat, eftersom de är så få.

1342-metoden

Vi försöker långsamt skapa ramarna och förutsättningar. Långsamt bygga på. Stå på ett ben, sedan stå längre etc. Avsluta alltid med något vi lyckas med. 1342-metoden: börja med det lättaste (1), sedan det näst svåraste (3), sedan det svåraste (4), sedan det näst lättaste (2).

Varför ska man träna cirkus? Man blir inte särskilt rik, det är jobbigt etc. Men cirkusartister är bra på att arbeta in de individuella utmaningarna i ett kollektivt arbete. T.ex. gruppen med funktionsskiljda som genom att arbeta med temat flyktingar som då lärde sig lite om denna problematik, och gjorde sitt lilla genom sin föreställning.

En svårighet är att få tag i barn till grupper, svårt att nå ut. Lättare att arbeta genom en tydlig motpart, t.ex. en fritidsgård eller liknande. Vi skulle vilja ha fyra grupper enligt en matris Aktiv/Passiv och Ung/Gammal, t.ex. en grupp 8-11 år som är väldigt aktiva, och en annan i samma åldersspann som är passiva. Och motsvarande i lite äldre ålder.

Ulf Rönnell

JaKan Cirkus – en satsning på spets

De som vill mer

Cirkuspedagog, med bas inom även teater och dans. I Järfälla kulturskolas cirkusträning blandas nybörjare och fortsättare i grupper som huvudsakligen delas efter ålder. Pga cirkusens många inriktningar har detta fungerat bra, med ett undantag: Var tränar den tonåring som visat både skicklighet och vilja till fördjupad träning?

Sedan flera år har Järfälla en föreställningsgrupp, kallad JaKan Cirkus, som ämnar möta detta behov. De tränar 2 gånger i veckan, är åldersblandad (11-20 år), har ett uttalat fokus på föreställning samt arbetar både individuellt och kollektivt. Det är ingen audition till gruppen, alla som söker kan få plats, när plats finns, men ett krav på intresse och tid finns. Om eleven vill lägga ner tid och arbeta med föreställningar så kommer det fungera, det är idén. Även en elev med låg tekniskt nivå kan med tid och intresse presentera sitt nummer på ett intressant sätt.

Brett spektra av projekt

JaKan Cirkus arbetar med många olika typer av evenemang. Kulturskoleevenemang (typ avslutningar, gemensamma föreställningar etc.) och kommunala evenemang (firanden, invigningar etc), samt samarbeten med andra aktörer, såsom teatergruppen Teodok. Det sistnämnda har inneburit spännande projekt där cirkusgruppen underordnat sig en berättelse, och samsats med andra aktörer på scenen. Att variera cirkusens roll (från i fokus, tillunderordnad något större) har varit intressant, utmanande och sporrande för eleverna. Gruppen har även engagerat sig kring flyktingar, och både uppträtt på och lekt med barnen på flyktingboenden i kommunen. JaKan Cirkus har nu blivit mer och mer autonom, tagit fler egna initiativ. Tankar på att knoppa av gruppen till förening finns, men några konkreta steg har ännu inte tagits.

Fördelarna med en separat grupp som fokuserar på föreställningar:

En föreställningsgruppan vara en förebild för andra som tränar, oavsett om dessa har som mål att träna lika hårt eller inte. Det är ekonomiskt ur synvinkeln att framträdanden blir enkla att arrangera, då gruppen själv har en drivkraft och i allt högre grad en kompetens att genomföra detta. Oproportionerligt mycket tid (och pengar) läggs alltså på en grupp, men sammantaget kan mindre tid (och pengar) läggas över hela ämnet (istället för att alla grupper, även de som inte riktigt vill, ska fås att uppträda utanför lektionstid). Viktigt är dock att detta inte tas som alibi för att uppträdande och arbetet med detta helt stryks från andra grupper. Olika typer av uppträdanden och terminsavslutningar gör Järfälla kulturskola med alla grupper – detta handlar om uppträdanden utanför lektionstid.

Avslutning/diskussion/frågor

I storgrupp vände och vred vi på några frågor som dykt upp under dagen.

Att nå målgruppen funktionsnedsatta/funktionsvarierade

Svårt att nå målgruppen. ”Fritidsnätet” listar alla länets aktiviteter för funktionsnedsatta. Inom organisationen Attention.

Använd organisationer som arbetar med målgruppen! Dagligverksamhet, fritids, habiliteringscenter etc. Nyttja inspirationsdagar, Min fritid-mässan, etc.

Starta upp cirkuskurser

Cirkus kan vara många olika saker, och alla måste inte börja med alla discipliner och alla typer av grupper. T.ex. kan man som kulturskola vända sig till exempelvis dramapedagogen och starta därifrån med fortbildningar och liknande. Kanske bara med jonglering eller fysiska övningar. Sedan bygga från det.

Utbildning i cirkus

Kulturrådets kartläggning visade på många barn och unga som tränade, men bara 1 gymnasial utbildning (i Botkyrka). Detta sammantaget med att det inte finns någon pedagogisk utbildning skapar en dålig prognos för tillväxten. Olika tankar vädrades, från lokala fortbildningar, där pedagoger ändå kan bjudas in brett, till olika påtryckningsmetoder för etablerandet av nationell utbildning. Gemensam var uppfattningen att detta ämne just nu växer stort, och att vi alla som är inblandade eller intresserade måste hjälpa till att medvetandegöra detta kommande problem.

Vi sneglade på gymnastiken som har ett internt cetrifieringssystem, kan det vara något för cirkusen? Från bl.a. Cirkus Normal har vi även hört om hur äldre elever kan bli lärarassistenter på ett organiserat sätt, vilket påminner om mästar-lärlings-traditionen, som är nog så levande i en del andra länder men som vi i Sverige nästan helt övergett.

Utvärdering/utblick

Tre frågor ställdes, att diskutera och sedan besvara skriftligt. Nedan är svaren sammanställda.

Vad tar du med dig från dagen?

Vad är ditt nästa steg?

Diskuterades i par.

Hur skulle ett relevant och realistiskt samarbete se ut framöver?

Diskuterades i grupper om tre, bestående av personer från olika organisationer.

Vad tar du med dig från dagen?

Strategisk långsiktighet, hur gör man för att bli onödig.

Jag tar med mig inspiration. Vesnas föreläsning visar hur mycket som kan åstadkommas med medvetenhet och strategi. Men jag ska också kämpa för att bli mer onödig, eftersom tanken på risken för att inte kunna fortsätta med ett strategiskt arbete känns extra akut idag!

Arbete uppåt. Nå politiken. En sådan här dag för politiker! Strategisk långsiktighet.

Mer kunskap om konstformen.

Lite mer förståelse kring vad en start av cirkusverksamhet innebär.

Att det finns en angelägenhet i att lyfta cirkusen som en egen unik konstform och ett eget ämne.

Nya möten.

Stort behov av samarbeten.

Väldigt bra dag!!!

Jag blev inspirerad:

- att fokusera mer på föreställningsskapande i mina grupper
- göra egna föreställningar för barn och unga

Mängder av intressant information.

Mycket bra föredrag med en föredömlig längd.

Fantastiskt att få bygga upp ett nätverk.

Behovet av fortsatt etablering av cirkus som konstform i samhället.

Tillgängligt!

Det behövs utbildning.
Cirkus är tillgängligt för så många. Dvs ”alla kan vara med”.

Nätverkande alltid bra.
Bredd på föredragen, mycket kunskapsöverföring.
Nya målgrupper: funktionsvariationer. Hur tänka, har fått många svar. Bra att DIS var på plats som kan tipsa om föreställningar och utbud.

Många idéer och nya kontakter.
Tankar om inkludering av elever med funktionsvariationer.

Kul att få bli introducerad till cirkusvärlden. Jag tar med mig info och tips och sprider vidare till ungdomar jag möter i mitt jobb.

Infon jag har fått om den här ”världen”.
Vilka forum och möjligheter till utövande och kontakt med nycirkusen som finns.
Enorm inspiration till att ta del av, och introducera den här ”världen” till våra besökare på Träffstugan.

Föreställningsgrupp – ge forum för elever som vill mer med cirkusens uttryck. Att få berätta något tillsammans, en historia.
Få olika perspektiv.
Vikten av att få pedagogisk utbildning. Det arbetet måste vidare.

Utveckla skapande skola i Västerås efter att ha hört Vesna.
Föreställningsgrupp till våra öppna träningar?

Vad är ditt nästa steg?

Jobba nationellt

Ordna sommarkolloverksamhet i år.
Jobba för nämnd och politiker, tala om vad som krävs och vad det kostar.
Koppla ihop med vår nya parkourpark.

Att genomdriva sommarkurs, vilken fortsättningsvis kan resultera i reguljär terminskurs.

Fortsätta stärka våra nätverk.
Profession kontra pedagogik – viktigt!
Barn och unga ska ha kvalitet
Bra idé att byta kunskaper om pedagogik för funkis.
Starta nationell branschorganisation för cirkuspedagogik.
Driva på för start av YH/kandidat i cirkuspedagogik.

Att starta cirkusverksamhet, förhoppningsvis både ”vanlig” och ”funkis”.

Att en organisation för cirkus inom pedagogisk kunskap kan startas genom kommunikation, samarbete och politiska beslut.

Fortsätt ha kontakt med alla i landet, fortsätta att nå samma mål.

Samla underlag från många cirkusaktörer för en cirkuspedagogisk utbildning.

Ha fortsatt kontakt med cirkusfolket i landet för att vidare kunna diskutera, lära av varandra och utveckla cirkusen.

Fortbildning – utbildning!

Regionala utvecklingen, behovsstyrt, ej kommungräns, samverkan!

Kontakta Cirkus Normal som finns i Danderyd för att se om vi kan samarbeta.

Boka föreställningar och workshops.

Fortsatt omvärldsbevakning.

Att ta med den här världen till vår verksamhet och peppa våra besökare och chefer att ta del av nycirkus, både som utövare och publik.

Undersöka möjligheten att starta en föreställningsgrupp eller liknande.

Undersöka möjligheterna att driva frågan om pedagogisk utbildning.

Lyfta frågan om att ha en föreställningsgrupp hos TRIX. Intressant?

Hur skulle ett relevant och realistiskt samarbete se ut framöver?

Järfälla kulturskola – Sundbybergs Dansstudio – DIS – Cirkus Cirkör
Scenkonstfestival. 3-5 amatörproduktioner. 1 professionell föreställning.

Event/Workshops/Föreställning.

Pedagogiskt/professionellt

Bjuda in ungdomar, barn + politiker.

Scen finns och geografiskt läge.

18 november 2017!

Olika inriktningar?

Material som kan vara gemensamt?

Personel som kan vara gemensam?

Online-forum, för info och diskussion om cirkuspedagogik.

Branschorganisation

Intresseorganisation

Närliggande kommuner kan samarbeta kring olika discipliner och material.

Kontakt nät för pedagoger och vikarier.

Utbyte erfarenheter så att inte alla behöver uppfinna hjulet.

Pedagogutbildningar.

Stötta varandra som kommun-kollegor.
Vikariepool.
Fortsätta på början av arbetet beträffande utbildningsfrågan.

Bemanning, regional pool med anställda.
Följ, ta del av varandras erfarenheter.
Driva frågor om utbildning/fortbildning.

DIS jobbar redan så bra mot kommuner, väldigt nöjd med det. DIS skulle kunna förmedla kontakt med cirkuspedagoger till kulturskolor.

Samarbete kring bemanning och utbildning.
Erfarenhetsutbyte.

Stockholms kulturskola – Träffstugan – Kulturskolan Gävle
Workshops på Träffstugan.
Studiebesök på kulturskolorna
Fortbildning/nätverk genom kulturskolerådet för kulturskolorna.

Pedagogisk utbildning.
Ta fram en arbetsgrupp som bereder frågan om pedagogisk utbildning, innehåll med mera.
Kan vi ha ett gemensamt certifikat? Ger en större tyngd åt våra pedagoger och skapar ett bredare nätverk. (Jmf. Gymnastiken har ett eget certifikat, kan vi ta efter det?)
Gå ihop cirkusaktörer och kulturskolor.
Koppla till DOCH?

Gemensamt forum för hela Sverige!
Utbildning/certifiering eller liknande.
Lägerverksamheter.

*Stort tack till alla som arbetade med att möjliggöra denna dag, och till er som medverkade!
Många frön finns här till potentiella fortsättningar.*

Vi ses

*//Ulf Rönnell
Projektledare Nycirkusnoden*